

Тема. Славетні українці

Мета: поглибити знання учнів про Україну; прищеплювати любов до рідного краю, почуття гордості за славних синів і дочок держави; розширити зміст поняття громадянин України; розвивати мовлення учнів; виховувати патріотичні почуття приналежності до українського народу.

Обладнання: Мультимедійна презентація «Славетні українці», відеоматеріали.

Девіз: Усі ми – це наша родина, це наша сім'я, це наша Україна.

ПЕРЕБІГ УРОКУ

I. Організація класу

II. Основна частина уроку

2.1. Слово вчителя

– Кожна людина з великою любов'ю і душевним трепетом згадує те місце, де вона народилася, де промайнуло її дитинство, дитинство з дивосвітом-казкою, з материнською ласкою у затишній батьківській оселі. То родинне вогнище, маленька батьківщина кожної людини. То її велике «Я», з якого починається людина, родина, батьківщина і вся наша велична й неповторна у світі Україна. Її красою захоплювались поети, художники та композитори.

Багата славетними іменами та подіями й українська історія. Нашими національними символами є прадавні першокнязі київські та їхні нащадки: княгиня Ольга, князі Святослав, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, славний співець Боян, літописець Нестор, а в часи ближчі – славні козацькі гетьмани, кошові й полководці: Дмитро Вишневецький, Самійло Кішка, Петро Сагайдачний, Богдан Хмельницький.

В Україні працюють учені, яких знає весь світ. Назвемо хоча б найвідоміші імена.

2.2. Доповіді учнів про славетних українців

Учні заслуховують інформацію про княгиню Ольгу, князів Володимира Великого і Ярослава Мудрого

Розгляд Софіївського собору: сучасного та за часів Ярослава Мудрого.

Учні розказують про Богдана Хмельницького, Григорія Сковороду, Тараса Шевченка.

– Які твори Тараса Григоровича Шевченка ви знаєте?

– Хто продекламує вірш написаний Шевченком?

Також заслуховуються доповіді про Лесю Українку та Катерину Білокур

Виставка картин Катерини Білокур

2.3. Бесіда

– Звертаючись до історичного минулого української нації, ми бачимо кращі риси наших предків: патріотизм, волелюбність, повага до своєї нації.

– А що таке патріотизм?

- Патріотизм - величний вияв нескінченної любові до рідного краю.
- Патріотизм породжує впевненість у собі, волю в перемогу, віру в свою націю, свій народ.
- Патріотизм – це любов та відданість Батьківщині, прагнення своїми діями служити її інтересам.
- Патріотизм - це одна із якостей людського характеру.

– Але чи легко бути патріотом?

– Чи вважаєте ви себе патріотами своєї держави? Чому?

2.4. Робота з афоризмами (поєднати дві частини)

Люблять батьківщину не за те, що вона велика, а за те, що своя. (Сенека)

Той, хто не любить своєї країни, нічого любити не може. (Д. Байрон)

Забудеш рідний край – твоє всохне коріння. (П. Тичина)

Патріотизм – це не любов до ідеї, а любов до вітчизни. (В. Распутін)

Той, хто в біді кидає свій народ, стає його ворогом. (Ч. Айтматов)

Вітчизна – це не хтось і десь, Я – теж Вітчизна. (І. Світличний)

2.5. Ознайомлення із сучасними українцями, відомими у світі

Сергій Бубка

Бубка Сергій Назарович (1963 р.н.) легкоатлет, багаторазовий чемпіон та рекордсмен світу, Європи, Олімпійських ігор Народився в селі Кам'яний Брід поблизу Луганська. З десяти років почав займатися легкою атлетикою. Рано обрав своєю спортивною спеціальністю стрибки з жердиною. Навчався в дитячих спортивних школах Луганська і Донецька. Його тренер на все спортивне життя – В.А.Петров рано розпізнав у ньому талант стрибуна. Але перших значних результатів у стрибках з жердиною досяг його старший брат Василь – у 1978 р. він став майстром спорту. Сергій Бубка в 1980 р. також виконав норматив майстра спорту, ставши чемпіоном СРСР серед юнаків. У 1981 р. став срібним призером на чемпіонаті СРСР серед дорослих і був включений у збірну країни. В Гельсінкі на чемпіонаті світу з легкої атлетики в 1983 р. завоював золоту медаль з результатом 5,70 м, йому надано звання заслуженого майстра спорту. Далі пішов нинішній шквал його переможних виступів і рекордів, – рахунок тільки рекордів світу йшов на десятки. Бубка – шестикратний чемпіон світу. Йому належать фантастичні світові рекорди: 6,14 м на стадіоні та 6,15 м в закритому приміщенні.

Андрій Шевченко

Андрій Миколайович Шевченко – український футболіст, виступає за київське «Динамо» і національну збірну України. Заслужений майстер спорту України з 2003. Нагороджений найвищою державною відзнакою – «Герой України». У 2003 році став першим українцем, який виграв Лігу чемпіонів. Володар «Золотого м'яча» 2004 – призу, який вручають найкращому футболісту Європи. Один з найрезультативніших бомбардирів єврокубкових турнірів за всі сезони. Найкращий бомбардир національної збірної України в історії. Капітан збірної України. Тричі ставав найкращим бомбардиром Ліги чемпіонів, двічі – чемпіонату Італії. Другий бомбардир за всю історію «Мілана».

Віталій і Володимир Кличко

Кличко Віталій Володимирович – український боксер, політик, громадський діяч, меценат, член громадської ради журналу «ЄвроАтлантика», Герой України. Шестиразовий чемпіон світу з кикбоксингу. Чемпіон світу з боксу у важкій ваговій категорії. Срібний призер Чемпіонату світу з боксу. Триразовий чемпіон України з боксу серед любителів. Чемпіон I Всесвітніх ігор військовослужбовців у важкій ваговій категорії (1995 рік). Лідер партії УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка. Депутат Київської міської ради, голова фракції «УДАР Віталія Кличка»; член палати місцевих влад Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи; член постійної комісії Київради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків; голова правління Благодійного фонду «Фонд братів Кличків» (з серпня 2003 року); член Національного олімпійського комітету України (з червня 2005 року); засновник, член правління Міжнародного фонду сприяння розвитку спорту «Спорт – XXI століття».

Володимир Володимирович Кличко – український професійний боксер. Олімпійський чемпіон з боксу у надважкій ваговій категорії (1996 рік). Чемпіон світу з боксу у важкій ваговій категорії Молодший брат чемпіона світу Віталія Кличка. Перший титул чемпіона світу здобув 14 жовтня 2000 року в бою проти переможця Віталія Кличка – Кріса Берда. 20 березня 2010 року захистив титул чемпіона у важкій ваговій категорії у бою з Едді Чемберсом.

Подкопасва Лілія Олександрівна

- володарка 45 золотих, 21 срібної та 14 бронзових медалей тільки на міжнародних змаганнях, не рахуючи національних першостей
- засновниця і голова Міжнародного благодійного фонду «Здоров'я поколінь».

2.5. Музична й театральна Україна

Микола Лисенко

Серед оперної спадщини композитора найвидатнішою є народна музична драма «Тарас Бульба». Микола Лисенко написав дитячі опери «Коза-дереза», «Пан Коць-кий», «Зима й весна».

– Як Харківщина вшанувала пам'ять видатного композитора?

Композиції «Запорожський марш», романс «Минають дні».

Ступка Богдан Сильвестрович

- Український актор театру і кіно
- лауреат Шевченківської премії
- Народний артист УРСР (1980).
- Народний артист СРСР (1991).
- Герой України (2011).

(Перегляд відео, де Б. Ступка декламує поезію)

2.6. Вправа «Продовжити прислів'я»

- 1) Вченому світ, а невченому.....тьма
- 2) Гарно того вчити, хто хоче..... все знати.
- 3) Голова не на те, щоб тільки ...кашкета носити.
- 4) Книга вчить як на ..... світі жить.
- 5) Людей питай, а свій розум .... май.
- 6) Добрий початок, половина ..... діла.
- 7) Маленька праця краща за велике ..... безділля.
- 8) Бджола мала, а й та ..... працює.
- 9) Вік живи – вік ... учись.

III. Підсумок уроку

Тільки людина з добрим і чуйним серцем, роботяща і вольова може бути справжнім патріотом і громадянином своєї держави, по-справжньому любити і захищати, відстоювати її інтереси і приносити велику користь Що більше буде зроблено для цього сьогодні, то краще житимемо завтра, і будемо гідними називати себе українцями. Бо, як сказано в Біблії, «...хто шукає, той завжди знаходить, а хто вірить, тому по вірі його і воздається». Хай Бог допомагає нам творити своє майбутнє своїм розумом, своїми руками і серцями.

Ви - майбутнє України. Тож своїми знаннями, працею, здобутками підносьте її культуру Будьте гідними своїх предків, любіть рідну землю, бережіть волю і незалежність України поважайте наш народ і нашу мелодійну мову.

Ми Єдина країна! Незважаючи на усе; негаразди, що відбуваються зараз, всі ми прагнемо одного - миру, спокою., міцної та квітучої держави та чистого неба над головою.